

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos LVI. — Izdan in razposlan dne 12. avgusta 1896.

Vsebina: (Št. 142—144.) 142. Razglas, s katerim se razglaša dodatna uvrstitev občine Rava ruska v sedmi razred vojaške najmarinske tarife. — 143. Ukaz, s katerim se izpreminja §. 3. začasnega ukaza poljedelskega ministerstva z dne 28. aprila 1875. l. o preskušnjah za diplomo na c. k. véliki šoli za zemljedelstvo na Dunaju. — 144. Zakon o zajmih, ki se vzprejmejo zastran zboljšave svetá ali tal (melioracijskih zajmih).

142.

Razglas ministerstva za deželno bran in ministerstva za finance z dne 23. junija 1896. l.,

s katerim se razglaša dodatna uvrstitev občine Rava ruska v sedmi razred vojaške najmarinske tarife (drž. zak. št. 225. iz l. 1890.).

Dodatno k razglasu z dne 14. decembra 1890. l. (drž. zak. št. 225) se v porazumu s c. in k. državnim vojnim ministerstvom občina Rava ruska na Gališkem uvrščuje v sedmi razred do konca 1900. leta veljajoče najmarinske tarife za namene vojaškega nastanjanja.

Weltersheimb s. r.

Biliński s. r.

143.

Ukaz ministerstva za bogočastje in nauk v porazumu z ministerstvom za poljedelstvo z dne 27. junija 1896. l.,

s katerim se izpreminja §. 3. začasnega ukaza poljedelskega ministerstva z dne 28. aprila 1875. l. (drž. zak. št. 82) o preskušnjah za diplomo na c. kr. véliki šoli za zemljedelstvo na Dunaju.

Na mesto poslednjega odstavka v §. 3. začasnega ukaza poljedelskega ministerstva z dne

28. aprila 1875. l. (drž. zak. št. 82) o preskušnjah za diplomo na c. k. véliki šoli za zemljedelstvo na Dunaju stopi to-le določilo:

Tudi ta skupinska preskušnja se more opraviti v dveh ločenih preskušnjah (1 vštévši do 3, potem 4 vštévši do 7).

Gautsch s. r.

144.

Zakon z dne 6. junija 1896. l.

o zajmih, ki se vzprejmejo zastran zboljšave svetá ali tal (melioracijskih zajmih).

S pritrditvijo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Kadar se pri zajmih, ki so določeni za izvršitev namakalnih ali razmakalnih naprav (drenaž) (melioracijskih zajmih), dogovori, da je zajem povračevati s ponavljajočimi se rentami, tedaj ima ta rentna terjatev po meri določil tega zakona gledé zemljišča, katero je zboljšati, prednost pred vsemi drugimi knjižnimi zaveznostimi, izvzemši cesarske davke in javne davščine in pa zaveznosti, ki se zemljišča morda že držé po §. 23. zakona z dne 30. maja 1869. l. (drž. zak. št. 93) in po §. 44. zakona z dne 7. junija 1883. l. (drž. zak. št. 92).

Prednostna pravica se doseže s tem, da se rentna terjatev z izrečnim oznamenilom kot „meli-

loracijska renta“ zavaruje z zemljiškoknjižnim vpisom zastavne pravice na zemljišču, katero je zboljšati.

§. 2.

Rentna terjatev se more v javni knjigi kot melioracijska renta oznameniti samo, če nastopijo ti-le pogoji:

1. Zajem, za katerega se dodeli rentna terjatev, mora biti določen v §. 1. povedanemu namenu ter dán iz zaklada, stoječega pod javno upravo, ali po kakem kreditnem zavodu, ki je dolžan dajati javen račun.

2. Od melioracijske podjetbe, za katero se zajem vzprejme, se mora po strokovnjaški preskušnji za zemljišče pričakovati kmetijska korist, presegajoča stroške, ki se napravijo.

3. Vsota zajma ne sme presegati zneska stroškov namerjane melioracijske podjetbe.

4. Vsota zajma dalje ne sme biti večja kakor deseternati katasterski čisti donos zemljišča, ki ga je zboljšati, prištevisi polovico prirastka na vrednosti, ki ga je pričakovati od melioracijske podjetbe.

Ako je zemljišče, katero je zboljšati, z drugimi nepremičninami združeno v eno zemljiškoknjižno telo, se meja zajmu določa po deseternatem katasterskem čistem donosu vseh nepremičnin, ki sestavljajo to zemljiškoknjižno telo, in po večji vrednosti, ki jo je doseči za vse.

5. Zajem se mora obrestovati in razdolžiti s plačevanjem rente, katero je vpisati.

Ta renta mora dospevati vsaj vsako leto ter biti odmerjena tako, da daje poleg trajnega, največ štiriodstotnega obrestovanja v razdolžbo zajma vsako leto vsaj tri odstotke.

Tisti deli melioracijske rente, kateri se po meri raztoče razdolžbe zajma ne potrebujejo več v njega obrestovanje, služijo v razdolžbo zajma.

V pogodbi o zajmu se more določiti, da v prvih treh letih renta ne sme preseči zneska, potrebnega za obrestovanje zajma.

Obrestovanje in razdolžba se sme računati samo za že izplačane zneske zajma.

Zajmodavec ne more zajma odpovedati. Zajemnik pak ima pravico, po polletni odpovedi razdolžiti rentni dolg s plačilom še ne razdolžene glavnice.

6. Zajmodavec si more pridržati odstop od pogodbe za primer, ko bi zemljiški lastnik v roku, za to določenem, dejanski ne pričel melioracijskih del ali ko bi prirodni dogodki še pred pričetkom del onemogočili njih počrtežno izvršitev.

7. Prispevke k upravnim stroškom (gospodarske prispevke) more zajmodavec pobirati samó kot priklade k melioracijskim rentam.

Vsakčas dopuščena najviša izmera téh prispevkov se določi ukazoma.

8. Zajmodavec si more izgovoriti varščino v zalaganje pravnih in eksekucijskih stroškov, ki se naberó vsled izterjevanja zaostalih zneskov melioracijske rente.

Dopuščena največa izméra té varščine se določi ukazoma.

§. 3.

Korist melioracijske podjetbe, višino za njeno izvršitev potrebnih stroškov in, ako bi vsota zajma presegala deseternati katasterski čisti donos, prirastek na vrednosti, ki ga je pričakovati od melioracijske podjetbe (§. 2., št. 2 do 4), je najprej ustanoviti po upravnem potu. Na podstavi te ustanovitve mora sodnija, če treba doprašvši hipotečne upnike, odločiti, ali dogovorjeni pogoji zajma vstrezajo v vseh točkah zahtevam §. 2.

V ta namen se mora prošnji za vknjižbo mimo enega izvoda pogodbe o zajmu, ako spisi o poprej opravljenem upravnem postopanju niso bili sodniji poslani uradoma, priložiti oblastveno spričevalo o okolnostih, ustanovljenih po upravnem potu. Zastran katasterskih podatkov, važnih za ovedbo meje, do katere je zajem dodeliti, si mora sodnija izprostiti uradno pojasnilo davčnega urada.

Sodno postopanje, katero se mora po odstavku 1. opraviti pred dovolitvijo vknjižbe, se ravná po občih ukazilih cesarskega patenta z dne 9. avgusta 1854. l. (drž. zak. št. 208). Za dovolitev in izvršitev vknjižbe veljajo določila občega zakona o zemljiški knjigi z dne 25. julija 1871. l. (drž. zak. št. 95). O dovolitvi vknjižbe melioracijske rente je uradoma po predpisu §. 124. v občem zakonu o zemljiških knjigah z dne 25. julija 1871. l. (drž. zak. št. 95) obvestiti tudi vse osebe, za katere se starejše stvarne pravice držé zemljišča, ki ga je zboljšati.

§. 4.

Zajem, za katerega se v javni knjigi vpiše melioracijska renta, je izplačati po meri, kakor napredujejo melioracijska dela. Vsota zajma se sme uporabiti samó v izvršitev podjetbe, za katero se je zajem dovolil. Lastnik z rento obremenjenega zemljišča ne sme odlašati s počrtežno izvršitvijo melioracijskih del, ampak jih mora namenu vstrezno izvršiti in izvršene melioracijske naprave v dobrem stanu vzdržavati ves čas, dokler traja rentna dolžnost.

Izpolnitev teh obveznosti je nadzirati in podrobnejša določila zastran primerne nadzora izdâ ministerstvo za poljedelstvo ukazoma. Pri tem je moči, v kolikor se melioracijska dela opravljajo pod vodstvom deželne melioracijske pisarnice, ti sami prepustiti potrjevanje počrtežne uporabe dodeljenega melioracijskega zajma, izdajanje nakaznic, potrebnih za potezanje obrokov zajma, in naposled zahvaljevanje vsak čas dokončanih del in naprav.

Stroške nadzora plačuje, ako za nje ni poskrbljeno drugači, vsakočasni lastnik z rento obremenjenega zemljišča, in pobirati jih je od njega po političnem prisilnem potu, če bi to bilo treba.

Določila tega paragrafa veljajo tudi tedaj, kadar je zemljišče dano v zakup.

§. 5.

Za izterjavo zaostalih melioracijskih rent se more z eksekucijo segati samo na zemljiškoknjižno telo, na katerem je renta zavarovana z zastavno pravico; eksekucija na druge imovinske predmete se zastran nje ne vrši.

Ako se za melioracijsko rento poroštvojuje zemljišče med izvršitvijo ali po dovršitvi melioracijskih del prodâ prostovoljno ali pa po prisilni dražbi, preidejo z dovolitvijo melioracijskega zajma za prejšnjega lastnika osnovane pravice in dolžnosti po pravu na novega pridobitelja zemljišča; kaki nasprotni dogovori, zlasti nasprotna določila o pogojih dražbe nimajo nobene veljavnosti.

Pred prisilno dražbo opravljena odpoved zajma (§. 2., št. 5) izgubi z dodelitvijo domika veljavnost sama ob sebi, ako zajem ni bil do tega časa povrnjen.

§. 6.

Po §. 1. melioracijskim rentam pridobljena prednostna pravica gre v primeru prisilne dražbe zastavnega predmeta samó vsak čas ne dalje kakor tri leta zaostalim rentnim zneskom in pa kakim upravnim (gospodarskim) prispevkom in varščini, položeni za pravdne in eksekucijske stroške.

Izjema od tega nastane samo v toliko, v kolikor te zaostale dajatve pri prisilni dražbi, opravljene po dovršitvi melioracijskih del, presegajo povečano vrednost na dražbi prodane nepremičnine, ki se je dokazno dosegla po melioracijski podjetbi. V takem primeru je po predlogu ene izmed onih oseb, za katere so že pred vpisom melioracijske rente bile na zemljišču osnovane stvarne pravice in bremena,

omejiti prednostno pravico melioracijske rente na znesek izkupila, ki je enak dejanskemu prirastku na vrednosti.

§. 7.

Ako bi zemljiški lastnik ali zakupnik v trajni dobi rentne dolžnosti počrtežno izvršitev melioracijskih del po njih pričetku brez zadostnega razloga ustavil, zatezal, neprimerno izvršil ali ako bi zanemarjal vzdrževanje izvršenih melioracijskih naprav, mora sodnija po zaprosbi dovoliti prisilno upravo (sekvestracijo) zemljišča, ki ga je zboljšati, v ta namen, da se pričeta melioracijska dela pod vodstvom prisilnega upravnika dokončajo ali da se na stroške zemljiškega lastnika izvrše potrebne obnove in poprave.

Zahtevati prisilno upravo smejo tako zakladi in kreditni zavodi, ki so zajem dodelili, kakor tudi po §. 4. v nadzor poklicani organi in na zemljišču vknjiženi hipotečni upniki.

Preden odloča o predlogu o prisilni upravi, mora sodnija zaslišati zemljiškega lastnika ali zakupnika in melioracijo nadzirajoče organe, eventualno tudi veščake. Kadar bi bilo odlašati nevarno, se smé prisilna uprava začasno dovoliti tudi brez te zaslišbe.

§. 8.

Ako prirodni dogodki počrtežno izvršitev in dovršitev pričetih melioracijskih del onemogočijo ali vsaj odtegnejo ali znatno zmanjšajo iz melioracijske podjetbe pričakovano korist, je brez odloga ustaviti melioracijska dela in plačila, ki se dajejo na račun melioracijskega zajma. Taka ustavitve pristoji organom, po §. 4. poklicanim v nadziranje; morejo je predlagati zlasti, tudi na zemljišču vknjiženi hipotečni upniki. Proti ustavitvi melioracijskih del more vsak vdeleženeec vgovarjati na sodnji v nepreložnem roku štirinajstih dni po izdaji naredbe o ustavitvi. O takem vgovoru odloča sodnija s sklepom, zaslišavši nadzorni organ, zemljiškega lastnika in tiste osebe, za katere so že pred vpisom melioracijske rente bile na zemljišču osnovane stvarne pravice in bremena, in pa doprašavši, če treba, deželno melioracijsko pisarnico ali drugačne veščake; sklep se more izpodbijati z rekurzom.

Kadar se melioracijska dela ustavijo dokončno (definitivno), neha najmodavcu pravica do rente in mu gre samo pravica do povračila onih obrokov zajma, ki so se do ustavitve izplačali, odbivši zneske, v zapalih melioracijskih rentah za razdolžbo zajma že poplačane (§. 2., št. 5). Vsoto zajma, ki se po-

temtakem pokaže, je obrestovati največ s štirimi odstotki ter jo povrniti proti polletni odpovedi.

Ta vsota zajma ima prednostno pravico melioracijske rente v toliko, kolikor sega prirastek na vrednosti, dosežen z melioracijskimi deli.

Za oni del zajma, ki je izločen od prednostne pravice melioracijske rente, se knjižni vrstni red določuje po času vpisa melioracijske rente (§. 29. zak. o zeml. knj.).

§. 9.

V reševanje poslov, sodnijam naloženih v spredaj stoječih paragrafi, je pristojna samo ona sodnija, na kateri se hrani knjižni vložek o zemljišču, ki je je zboljšati.

Gledé pristojnosti za ustanovitev po upravnem oblastvu, oznamenjeno v §. 3., se uporabljajo predpisi zakonov o rabi, napeljavanju in odvracanju vodá tako, da proti ti ustanovitvi prve stopinje ni dopuščen priziv.

§. 10.

Določila tega zakona o zemljiškooknjižnih vpisih in o njih moči je zmiseloma uporabljati tudi tam, kjer še imajo knjige pokladnice.

§. 11.

Dolžna pisma in pogodbe o melioracijskih zajmih, dodeljenih po zmislu tega zakona, dalje prejemna potrdila zakladov in kreditnih zavodov o plačanih rentnih zneskih, naposled vpisi zastavne pravice za melioracijske rente se oproščujejo kolkov in pristojbin.

Za melioracijske namene potrebovane mape je oddajati po nižani ceni. Izmera te znižbe v ceni se določi ukazoma.

§. 12.

Izvršiti ta zakon in izdati vse v njegovo izvršitev potrebne ukaze je naročeno Mojim ministrom za notranje stvari, pravosodje, poljedelstvo in finance.

V Ištu, dne 6. julija 1896. l.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Biliński s. r.

Ledebur s. r.

Gleispach s. r.